

KRETINGA

Neoficialus vadovas po miestą

Istorija. Kretinga – tokia šventa vieta, keliolika kilometrų iki pajūrio. Ne visada tokia buvo. Anais laikais žmonės čia gyveno, kaip ir kitur: dirbdavo, grobstydavo, lankydavo bažnyčią ir „univermagą“, kartais pameddavo protus. Paskui į buvusias savo valdas, kaip tik netoli stebuklingojo šventojo Antano šaltinio, sugrįžo atjaunėję ir pagausėję pranciškonai. Tykiai įsikūrė keli moterų vienuolynai. Buvo išauginta Pranciškonų gimnazija ir šventojo Antano religijos studijų institutas prie Katalikų teologijos fakulteto Vytauto Didžiojo universitete. Institutą, kartais po senovei dar vadinamą „šventojo Antano kolegija“, baigė nemažai vietinio jaunimo. Dabar miestas bemaž atsigauja po sukrėtimo, kurį sukėlė pranciškonai. Vienuoliai miesto gatvėse pasidarė kasdienybė, jų nuodėmės ir darbai džiaustomi lygiai taip pat, kaip ir kitų mirtingųjų. Žmonės? Darbo ieškoti leidosi į aplinkinius miestus ir užsienį, jei kas grobsto, tai tik stambiu mastu, kuria dainas ir šeimas, rašo eilėraščius, rengia koncertus, savaitgaliais eina apsipirkti į turgelį bei įspūdingą skuduryną, per Kalėdas ir Velykas stato misterijas prie savojo, Kretingos Lurdo, padeda vieni kitiems net 8 parapijos tarnybose: finansų, socialinio darbo, kultūros ir informacinių ryšių bei kitose, vaikus paakina į jaunimo tarnybas arba Eucharistinį sąjūdį, – pastarasis apripėja apie 400 vaikų iš Pranciškonų gimnazijos.

Fragmentas iš dabartinio gyvenimo. Jei būnate Kretingoje, būtinai aplankykite centre esančią bažnyčią ir „Špitolę“ – tai pranciškonų kavinė ir parduotuvytė (kaip graudu, kad ji vos ne vos patesi). Vietiniai ir šiaip atvykėliai užsuka po kelis kartus per dieną. Čia vis tiek *ką nors* sutiksi, šmėkštels pažįstamas veidas iš Vilniaus ar Kauno, ar tiesiog sėdėsi „Špitolėj“, gaubiamas tingaus, atpalaiduojančio bliuzo ir aplinkinių šnekų, žvilgčiosi pro langus, kurie atsiveria tiesiai į Viešpaties apreiškimo švenčiausiosios Mergelės Marijos bažnyčią. Anava, užsėdęs ant dviračio, plevėsuodamas rudais abito skvernais, kažkur išlėkė brolis Paulius, visi kiti pranciškonai kur nors nuburzgia mašina, o brolis Paulius lekuoja ant dviračio, juokinga, šneka žemaičiai, „Špitolėn“ įpuola ir kaipmat išlekia atgal rudas paukštis, brolis Bernardas, poetas, per dienas siuivantis su begale reikalų, stabteli dideliausiom gėlėm išpaišyta „pakutuvininukų“ mašinytė, iš kurios išbyra smagi besireabilituojančių narkomanų kompanija: estas, latvis ir klaipeidietė, rimtasis provinciolas kažką aiškina po medžiais susispietusiame dvasiškių ir pasauliečių pulkeliui, ak, Kretinga...

Jei niekad nerymojot ties „Špitolės“ langais, nematėt ir tikrojo miesto gyvenimo. Užsukit. Čia yra visko.

Teresė TAURAGYTĖ

ŠTRICHAJ PORTRETUI

Garsūs Lietuvos matematikai nu-stebę – Kretingoje tarsi grybai po lie-taus staiga ėmė „dygti“ respubliki-nių ir tarptautinių moksleivių mate-matikos olimpiadų nugalėtojai. De-vyni mokytojo Vytauto Narmonto mokiniai dalyvavo respublikinėse olimpiadose, 4 tapo prizininkais, 2 – laureatais. Du jo moksleiviai daly-vavo tarptautinėse olimpiadose ir abu tapo prizininkais. „Dialogas“ patraukė Žemaitijon aiškintis mok-sleivių sėkmės priežasčių. Netikėtu-mų buvo į valias.

Kuo daug

Pirmoji ir paskutinė meilė

Pirmiausia – laimingas, šviečiantis „kaltininko“ veidas.

Kretingos J.Pabrėžos gimnazijos matematikos mokytojas metodininkas Vytautas Narmontas, žurnalistas smalsumo spaudžiamas, prisipažino, kad yra labai laimingas. Manot, dėl savo mokinių puikių pasiekimų? Ne tik. Jis myli ir tikisi mylimąją vesti.

„Tai mano pirmoji ir paskutinė meilė“, – šypsodamasis prisipažįsta trisdešimt šešerių metų vyriškis. Vytautas Narmontas ir jo nusižiūrėtoji kartu mokėsi Kartenos (Kretingos r.) vidurinėje. „Aš į mokyklą atvažiuodavau pusvalandžiu anksčiau ir su draugais žaisdavau futbolą, – prisimena Vytautas. – Vaikau tą kamuolį kaip pašėlęs, o nuo kalno leidžiasi mano meilė“.

Bet ji į Vytautą nežiūrėjo. Aštuoniolika metų nežiūrėjo, dabar lyg ir vestuvėms ruošiasi. „Tai Jūsų svajonė jau greit išsipildys?“ „Galbūt. Bijau sakyti“. Vytauto žodžiai apie santykius su daugelį metų mylima moterimi lyg minuotojo judesiai – atsargūs ir taupūs. Aštuoniolikos laukimo metų supresuoti.

„Futbolas man buvo viskas“

Vytautas Narmontas norėjo tapti karininku, bet XI klaseje susirgo gelta, negalėjo sportuoti, ir bijodamas, kad nėra gerai fiziškai pasirengęs, nestojo. Matematiką Vilniaus universitete pasirinko gal todėl, kad atestate turėjo visus penketus (penkiabalė vertinimo sistema), tik lietuvių kalbos – ketvertą.

V.Narmontas sako, kad studijuojant universitete jam ne matematika, o futbolas buvo svarbiausias. „Pradėjęs mokytojauti maniau, kad negalima dirbti bet kaip, nes vaikams reikia suteikti gerą išsilavinimą, tad rimtai kibau į